

Son illər muğam sənətinə diqqət xeyli artmış, bunun nəticəsində yeni-yeni istedadlı gənc muğam ifaçıları yetişməkdədir. Bu da ki, Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti çox hörmətli Mehriban xanım Əliyevanın muğam sənətinə verdiyi yüksək qiymətin təzahürüdür.

Ümumiyyətə, Azərbaycan xalqı uzun zamanlar şeir, qəzəl və musiqi ilə təriyələnmiş bugünkü yüksək mərhələyə gəlib çatmışdır.

Təessüf ki, bu gün bir çox xanəndələr var ki, yaxşı səsi var lakin, hər dəfə eyni qəzəli oxuyur. Və yaxud görürsən ki, başqa bir xanəndənin səsi zildir oxuyarkən həddən artıq qışqırır.

Əlbəttə ki, bu da dinləyicini yorur. Muğamı dinləyənlər hər bir qəzəlin misralarını aydın eşidəndə, görün nə qədər zövq alırlar. Ümumiyyətə, bir çox xanəndələr bütün yeni qəzəllərə müraciət etsələr, repertuar zənginliyi bir o qədər yüksək olar.

İstər televiziya kanallarında, istərsə də el şənliklərində bəzən elə xanəndələrə rast gəlmək olur ki, onlar il ərzində bir dənədə olsun yeni qəzəl öyrənmir. Bilmək olmur ki, bu tənbəllikdir, yoxsa?

Və yaxud xanəndələrimiz ən çox Əliağa Vahid, Hacı Mailin qəzəllərindən oxuyur. Əlbəttə bu çox yaxşıdır. Xanəndələr M.Füzuli, M.P. Vəqif, Seyid Əzim, Xəqani, Nəsimi və s qəzəlxan şairlərə müraciət etsələr heç də pis olmaz.

Məsələn, xalq artistlərindən Mənsum İbrahimov, Teyyub Aslan, Səkine İsmayılova, Gülyaz və Gülyanaq Məmmədova bacıları hər dəfə

muğam ifa edəndə yeni-yeni qəzəllərə müraciət edirlər, bu da dinləyicidə yüksək əhval ruhiyyə yaradır.

Bəzi gənc xanəndələr öz-lərini əziyyətə salmaq istəmir-lər deyə yəqin ona görə də yeni qəzəl oxumurlar. Bu da onların üzərində işləməmələ-rindən irəli gəlmirmi?

Mərhum muğam ustadları-mızdan Hacıbaba Hüseynov, Əlibaba Məmmədov, Yaqub Məmmədov, Ağababa Novru-zov, Ağaxan Abdullayev, Məmmədbağır Bağırzadə və başqaları hər dəfə televiziya kanallarında, həmçinin el şənliklərində yeni-yeni qəzəllər oxuyurdular. Məhz ona görə də dinləyicilər onların ifalarını çox sevir və diqqətlə qulaq asırdılar.

Onu da qeyd edim ki, bu gün yeni bir dəb düşüb. Tutaq ki, bir xanəndə bir qəzəli oxudu, başqa birisi də o qəzəli sabah oxuyur. Bu da muğam dinləyənlər arasında bir nara-ziliğa gətirib çıxarır.

Əvvəllər "plastinka"lar də-bdə idi, indi isə "disk"lər ənənə halını alıb. Bu gün Azərbaycanda elə bil "Klip" yarış-ması gedir. Görşünlər ki, kim daha çox "klip" çəkdirir. Bu-nunla da gündəmdə olmaq is-təyənlər məgər azdır? İstər

televiziya kanalı olsun, ister el şənliyi burada bir çox müğən-nilər "fonoqramma"-dan istifa-də edir ki, bu da dinləyicilərin əsəblərinin korlayır.

Səhnədə ansambl varsa fonoqramma oxumağa ehtiyac varmı? Təessüflər olsun ki, xalq artistlərindən bəziləri "fonoqrama" dan istifadə edirlər. Bu nə dərəcədə doğrudur? İndi də yeni-yeni "orenjirov-ka"çıllar peyda olub. Məsələn, xalq mahnılarını və yaxud dünyasını dəyişmiş bəstəkar-ların mahnılarını götürüb "oranjirovka" edirlər. Belələrin nə ad vermək olar? Bu gün Azərbaycanda kifayət qə-dər məşhur bəstəkarlarımız var. Lakin dünyasını dəyişən bəstəkarlarımızın mahnılarını "orenjirovka" etməye mənə elə gəlir ki, ehtiyac yoxdur.

Artıq bu kimi hallara son qoymağın vaxtı çatmışdır. Xalqın gözü tərəzidir. Bu gün yə-ni-yeni istedadlı xanəndələr ordusu yaranmaqdadır.

Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti hörmətli Mehriban xanım Əliyevanın təşəbbüsü ilə ölkəmizdə keçirilən muğam müsabiqəsi bunu deməye əsas verir. Muğam müsabiqə-sindən tanışlıqlarımız ən gözəl ifaçılardan Teyyar Bayramov, İlkin Əhmədov, Babək Niftə-

Muğam sənətimizin bu günü

liyev, Abgül Mirzəliyev, Vəfa Vəzirova, Rəvanə Ərəbova, Ehtiram Hüseynov, Mirələm Mireləmov, Səbinə Ərəbli, Güllü Muradova, Gülgəz Fə-rəcova, Nisbət Sədrayeva və başqalarını misal göstərmək olar.

Bü gün muğam sənətinin beşiyi sayılan musiqi kolleci-neçə-neçə musiqiçi yetişdirmiş və bu ənənə hələ də davam etdirilir. Ustad səleflərinin ənənələrini layiqince davam etdirən xalq artistlərindən Əlibaba Məmmədov, Arif Babayev, Canəli Əkbərov, Alim Qasımov, Mənsum İbrahimov, Səkine İsmayılova, Qəzənfər Abbasov,

Mələkxanım Əyyubova və başqa peşəkar muğam bilici-leri neçə-neçə ifaçılar yetişdirmişlər.

Bu gün muğama tələbat çox böyükdür. Ifaçılarımız xalq qarşısında böyük məsuliyyət hiss etməli, əlbəttə ciddi qüsura yol verməməlidirlər.

Muğamlarımızı göz bəbəyi ki-mi qorumaq bizim ümdə vəzi-fəmizdir. Çünkü, muğam bizim ana laylamızdır.

Elşad Dağlı
"Cabir Novruz" mədə-niyyət fondu Mətbuat xid-mətinin rəhbəri, Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin üzvü